

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Освітня програма	54680 Екологічна біотехнологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	162 Біотехнології та біоінженерія

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	54680
Назва ОП	Екологічна біотехнологія
Галузь знань	16 Хімічна та біоінженерія
Спеціальність	162 Біотехнології та біоінженерія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Власенко Катерина Миколаївна, Діана Прокопенко, Дзюба Надія Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	24.02.2026 р. – 26.02.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://surl.li/tefwrn>

Програма візиту експертної групи <https://surl.li/epkabl>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Освітній процес є структурованим і впорядкованим, забезпечено прозорість процедур оцінювання, доступність навчально-методичних матеріалів та належне функціонування ЕНМКНД. Методи навчання поєднують традиційні й інноваційні підходи та спрямовані на формування фахових компетентностей. Освітній процес реалізується з урахуванням принципів студентоцентризму, що передбачає можливість вибору освітніх компонентів, використання різноманітних форм і методів навчання, а також врахування зворотного зв'язку від здобувачів (ЗдВО) під час удосконалення освітньої програми (ОП). Використання електронних освітніх ресурсів (платформи дистанційного навчання та електронних навчально-методичних комплексів) забезпечує доступність навчальних матеріалів, підтримує змішаний формат навчання та сприяє ефективній організації освітнього процесу. ЗдВО активно залучені до наукової діяльності, систематично оновлюється зміст ОК, розвиваються академічна мобільність та інтернаціоналізація. Система контролю знань ЗдВО є цілісною, нормативно врегульованою та послідовно впровадженою, що забезпечує поетапність, прозорість і об'єктивність оцінювання досягнення ПРН як у межах окремих ОК, так і за ОП у цілому. Оцінювання має накопичувальний характер, чітко структуроване за видами контролю, а інформація щодо критеріїв, порядку нарахування балів і графіків проведення контрольних заходів своєчасно оприлюднюється через офіційні електронні ресурси та ЕНМКНД. Атестація організована відповідно до вимог стандарту, передбачає публічність і колегіальність ухвалення рішень, а її критерії узгоджені з ПРН; необхідна нормативна база сформована. Визначені та фактично застосовуються процедури врегулювання конфлікту інтересів, апеляції й повторного проходження контрольних заходів. Система забезпечення академічної доброчесності інтегрована у внутрішню систему якості, поєднує технологічні інструменти перевірки з експертним аналізом і передбачає прозорі механізми реагування. Кадрове забезпечення ОП загалом відповідає встановленим вимогам і забезпечує належний рівень реалізації освітнього процесу. Добір НПП здійснюється з урахуванням їхньої кваліфікації, наукової спеціалізації та професійного досвіду, що сприяє інтеграції біотехнологічної, екологічної та інженерно-технологічної складових підготовки. Викладачі мають відповідні наукові ступені й професійні здобутки, а тематика їхніх досліджень переважно узгоджується зі змістом ОК. Водночас встановлено локальний недолік щодо відповідності окремих НПП вимогам до кількості публікацій за тематикою забезпечуваних ОК; він не має системного характеру та може бути усунутий у визначені строки. Процедури конкурсного відбору є нормативно врегульованими, прозорими та послідовно застосовуються. Позитивною практикою є залучення роботодавців і фахівців-практиків до освітнього процесу. Професійний розвиток НПП здійснюється системно, функціонують механізми стимулювання та рейтингового оцінювання діяльності, що загалом підтверджує належний рівень кадрового забезпечення ОП.

Недоліки

ЕГ виявлено наявність ряду несуттєвих недоліків ОП «Екологічна біотехнологія»: - недостатня поінформованість здобувачів вищої освіти (ЗдВО) щодо порядку вирішення конфліктних ситуацій, порядку зарахування результатів неформальної/інформальної освіти, ЗдВО недостатньо поінформовані стосовно процедур оскарження результатів контрольних заходів; - низька залученість представників галузі в проведенні лекцій, практичних/лабораторних робіт, в спільній науковій роботі; - недостатня системність участі ЗдВО у програмах міжнародної академічної мобільності, що обмежує можливості інтеграції освітнього процесу в міжнародний науково-освітній простір; - попри наявність численних просвітницьких заходів, ефективність популяризації академічної доброчесності серед ЗдВО не вимірюється системно; - відсутність формалізованого контролю обмежує можливість виявлення типових проблем у знаннях та навичках ЗдВО, своєчасного коригування заходів і підвищення їх ефективності; - у частини викладачів, які забезпечують ОК, наукові публікації є недостатніми за кількістю або не повністю корелюють із змістом дисциплін (Палюх А.Я., Сопіга В.Б., Рутило М.І., Бурега Н.В., Загородній Р.І.); - відсутня кореляція між базами практик та темами кваліфікаційних робіт; - відсутність ОК технологічного профілю звужує розуміння про біологічні об'єкти та утворення органічних відходів при переробці харчової продукції, що потребують сучасні переробні підприємства.

Рекомендації

Рекомендації. - посилити роботу зі ЗдВО щодо ознайомлення їх із структурою ОП, метою, цілей та програмних результатів навчання (ПРН), активізувати їх участь в обговоренні ОП та ОК; - посилити роботу щодо залучення роботодавців до проведення лекційних, практичних/лабораторних робіт, у виконанні наукових робіт, проведення відкритих зустрічей та вебінарів (впродовж 2025р. та в подальшому); - Навчально-науковому центру міжнародної освіти та співробітництва ТНПУ спільно з гарантом ОП упродовж 2026-2028 років активізувати міжнародну академічну мобільність шляхом проведення регулярних інформаційних заходів для ЗдВО, організації додаткової мовної та підготовчої підтримки, розширення кола міжнародних партнерів і забезпечення зростання частки учасників програм мобільності за ОП.; - Для встановлення ефективності заходів із популяризації академічної доброчесності серед ЗдВО до кінця 2025-2026 н.р. голові групи сприяння академічній доброчесності спільно з навчально-науковим центром якості освіти розробити короткий контролюючий захід (тест або кейс-завдання), який перевірятиме базові знання принципів академічної доброчесності, навички коректного цитування та здатність розпізнавати потенційні порушення. Захід проводити наприкінці навчального року для всіх ЗдВО першого року навчання із фіксацією результатів у системі дистанційного навчання та наданням зворотного зв'язку. - Підсумкові результати аналізувати до початку наступного навчального року та використовувати для вдосконалення подальших просвітницьких заходів із академічної доброчесності; - Викладачам за ОП Палюху А.Я., Сопізі В.Б., Рутило М.І., Бурезі Н.В. та Загородньому Р.І. розробити індивідуальні плани наукової діяльності, спрямовані на публікації у

фахових виданнях, що відповідають тематиці забезпечуваних ОК. Протягом наступних 12 місяців підготувати та опублікувати не менше 2-3 статей. - Провести кореляцію між темами кваліфікаційних робіт та базами практики, за рахунок розширення баз практик та тем кваліфікаційних робіт - Розглянути можливість введення в блок обов'язкових ОК таких дисциплін ,які дадуть змогу ЗдВО розуміти технологічні процеси переробки сировини, утворення вторинної сировини та органічних відходів

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ЕГ встановила, що зміст ОП «Екологічна біотехнологія» за структурою, інформативністю і наповненістю повністю відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 162 «Біотехнології та біоінженерія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://surl.li/gofxps>) та дає змогу набути загальних (ЗК) і фахових (ФК) компетентностей, досягнути результатів навчання, що визначені Стандартом. При розробці та корегуванні ОП 2022-2025 р.р. було враховано результати опитування ЗдВО, НПП, роботодавців, про що було зазначено на відповідних зустрічах. Інтегральна компетентність (ІК) орієнтована на підготовку фахівців, здатних вирішувати задачі у біотехнології та біоінженерії, які мають глибокі наукові знання та вміють їх використовувати в проведенні науково-аналітичних робіт. В ОП 2022 р. відсутні додаткові СК, ЗК та ПРН. В ОП 2023 р. додано дві спеціальні компетентності СК25, СК26. В ОП 2024, 2025 р.р. додано ще ЗК091, що призвело до розширення блоку обов'язкових ОК фахового напрямлення, які відображають особливості та фокус ОП з точки зору стратегічного планування функціонування підприємств біотехнологічної галузі, забезпечення екологічного виробництва. Такі зміни свідчать про динамічний розвиток ОП, про що також зазначали представники роботодавців та зовнішні НПП, з яким проводяться спільні наукові проєкти. Аналіз ОП «Екологічна біотехнологія» 2022 р. дає можливість досягти заявлених ПРН через опанування базою теоретичних та практичних знань в сфері екобіотехнологічних виробництв, завдяки логічному вивченню ОК, які направлені на поглиблення професійних знань та навичок в сфері розробки новітніх підходів з підвищення екологізації виробництв та розвитку флори України. ЕГ підтверджує, що ЗдВО мають можливість досягти визначених в ОП «Екологічна біотехнологія» ПРН, а також здобути компетентності, що визначені у Стандарті вищої освіти, що також було підтверджено на зустрічі ЕГ з роботодавцями.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Інтегральна компетентність (п. 6. ОП) відповідає стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань 16 «Хімічна та біоінженерія» за спеціальністю 162 «Біотехнології та біоінженерія» (<https://surl.li/bkoopp>). Спеціальні (фахові/предметні) (СК) та загальні компетентності (ЗК) ОП «Екологічна біотехнологія», дають змогу ЗдВО набути знань та навичок, які є необхідними у сучасній біотехнологічній галузі і мають глибоке науково-практичне підґрунтя, що забезпечується відповідною матеріально-технічною базою. За ОП «Екологічна біотехнологія» не присвоюється професійна кваліфікація.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Основа мета ОП «Екологічна біотехнологія» та ПРН корелюють з тенденціями розвитку біотехнологічної галузі в сфері охорони довкілля шляхом рециркулювання відходів харчової промисловості та збереження фітоценозу України, відповідають потребам ринку праці регіонального контексту в Тернопільській області, що підтвердили роботодавці. У відповідності до Стратегічного плану розвитку ТНПУ до 2030 року (<https://surl.li/mkesok>) затвердженому у 2025 році, місія ТНПУ передбачає формування майбутніх лідерів галузі, які працюють професійно, творчо та ефективно. Передбачено реалізацію наступних стратегічних цілей: створення навчального хабу для отримання новітній знань,

професійного, особистісного та громадянського розвитку; залучення талановитої молоді, мотивованої до навчання; покращення професіоналізму НПП шляхом активізації стажувань; залучення молодих вчених до складу НПП; кореляція фундаментальних теоретичних знань з практикоорієнтованістю ринку праці та врахування студентоцентризму. Стейкхолдери підтвердили участь в обговоренні ОП та надання рекомендацій шляхом проведення анкетування та відкритих зустрічей зі ЗдВО, а також факт врахування наданих пропозицій. ЕГ констатує, що основна мета, визначений фокус, компетентності, ПРН за даною ОП відповідають в повній мірі Стандарту, корелюють зі стратегією розвитку Тернопільської області.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

За словами гаранта, ОП динамічно зазнавала змін після обговорення зі всіма учасниками освітнього процесу та роботодавцями, що вплинуло на коректування основної мети та фокусу ОП 2022 р. і створення нової актуальної ОП 2023-2025 р.р. для галузі, що підтвердили роботодавці, які вносили свої пропозиції для удосконалення ОП та надали свої рецензії-відгуки на ОП 2023-2025 р.р. Мета ОП «Екологічна біоінженерія» та її ПРН сформовані на основі аналізу опитувань роботодавців, НПП, ЗдВО, що було підтверджено відповідними фокус-групами на зустрічах з ЕГ. НПП, що забезпечують навчальний процес за даною ОП, підтвердили факт впровадження нових знань та вмій, отриманих під час проходження. ЕК встановила факт зацікавленості роботодавців у формуванні цілей та ПРН, а також їх активну участь в обговоренні проектів ОП, активну участь в навчальному процесі. Також стейкхолдери відмітили необхідність введення освітніх компонент інженерно-технічного напрямлення, зокрема ті що будуть орієнтовані на вивчення харчових технологій для правильного подальшого впровадження біотехнологічних прийомів з переробки вторинної сировини та відходів, що утворюються на харчових виробництвах. Результати анкетування ЗдВО, НПП та роботодавців проектна група врахувала не лише при оновленні ОП, але й при оновленні робочих програм до ОК шляхом розширення та поглиблення окремих тем дисциплін. За результатами анкетувань ЗдВО в ОП 2024 р. було введено ОК4 Іноземна мова (з елементами спеціалізації). В ОП 2025 р. з урахуванням пропозицій роботодавців, до переліку обов'язкових ОК було включено ОК33 Економічна оцінка діяльності біотехнологічних підприємств. Всі учасники фокус-груп підтвердили факт участі в анкетуваннях, що направлені на удосконалення ОП, та зазначили, що їх пропозиції були враховані в повній мірі. На відкритій зустрічі з ЕГ були присутні представники ЗВО України та зарубіжжя. Вони відмітили, що ознайомились з ОП і надавали рекомендації, також підтвердили факт врахування наданих пропозицій. ЗдВО та роботодавці відзначили повну задоволеність ОП «Екологічна біотехнологія».

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Шляхом інтерв'ювання учасників зустрічей ЕГ встановила, що цілі ОП «Екологічна біотехнологія», визначені у ПРН, відповідають тенденціям ринку праці та спеціальності. Усі ПРН, що заявлені в ОП, є затребуваними роботодавцями та базуються на глибоких знаннях біотехнологічних процесів; визначені методів для ефективної екологізації виробництв та покращення умов онтогенезу на території України; здатності планувати та проводити наукові дослідження з подальшим впровадженням у виробництво; вміти моделювати інтегровані біотехнології. Основні тенденції розвитку ОП «Екологічна біотехнологія» в ТНПУ в сфері екологізації проводиться через проведення круглих столів, вебінарів, наукових конференцій, участі в конкурсах наукових робіт ЗдВО, спільних заходів та відкритих лекцій із роботодавцями, що враховано в блоці обов'язкових ОК (ОК12, ОК19, ОК25, ОК33, ОК34). Галузевий контекст ОП виражений у ПРН і забезпечується комплексом ОК: ОК9, ОК12, ОК19, ОК 22, ОК23, ОК25-30, ОК32-37, ОК40, ОК42-45. Гарант повідомила ЕГ, що при розробці ОП 2022р. та перегляді ОП в 2023-2025р.р. враховано досвід вітчизняних ЗВО, які готують фахівців за спорідненою спеціальністю, а також позитивні практики зарубіжних ЗВО. Досвід іноземних ЗВО був зосереджений в змісті наповнення ОК обов'язкового та вибіркового блоків, що підтверджено на зустрічі ЕГ з НПП та відображається в змісті обов'язкових дисциплін (ОК15, ОК29, ОК30-32). ЕГ рекомендує при оновленні ОП у 2026 р. і визначенні цілей та ПРН більш ґрунтовно аналізувати досвід аналогічних іноземних освітніх програм та на основі такого аналізу розширити каталог вибіркового ОК та більш деталізувати зміст обов'язкових ОК задля уникнення дублювання тем в ОК, що дасть можливість більш глибоко розвивати професіоналізм майбутніх фахівців. На основі проведеного аналізу наданих документів та отриманої інформації, ЕГ зазначає, що ОП має оптимальну та збалансовану структуру, в цілому дозволяє досягти заявлених ПРН, передбачених Стандартом з врахуванням галузевого та регіонального контексту.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Роботодавці зацікавлені у співпраці з ТНПУ з метою покращення ОП «Екологічна біотехнологія». Всі зацікавлені сторони освітнього процесу беруть активну участь в розвитку ОП шляхом участі в опитуваннях та в спільних заходах (круглих столах, вебінарах). Роботодавці підтвердили можливість проведення спільних заходів через організацію лекцій від професіоналів-практиків, майстер-класів. В ОП «Екологічна біотехнологія» чітко сформульована мета,

яка повністю корелює з місією та стратегією розвитку ТНПУ та Тернопільської області. ЕГ констатує, що ОП «Екологічна біотехнологія» відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за підкритеріями 1.1-1.3 Критерію 1 за всіма підкритеріями. За підкритерієм 1.4 є побажання роботодавців щодо необхідності введення освітніх компонент інженерно-технічного спрямування орієнтованих на вивчення переробки харчових продуктів та утворення харчових відходів. За підкритерієм 1.5 виявлена низька активність НПП щодо втілення в освітньому процесі досвіду, отриманого в іноземних ЗВО та українських підприємств біотехнологічного профілю може бути враховано при перегляді ОП в 2026 р. та нівельований в короткий час (до 1 червня 2026 р.).

Недоліки

Відчувається слабе використання досвіду найкращих освітніх практик закордонних та практичного досвіду біотехнологічних підприємств при перегляді ОП. ЗдВО слабо задіяні в ознайомленні з ОП та навчальними планами. ЕГ підтримує пропозицію роботодавців щодо осучаснення ОК та збільшення частки ОК інженерно-технологічного спрямування.

Рекомендації

ЕГ вважає рекомендувати посилити роботу зі ЗдВО щодо активізації їх участі в обговоренні ОП та змісту ОК, з подальшим висвітленням результатів таких обговорень на офіційному сайті ЗВО. Ввести в блок обов'язкових дисциплін ОК інженерно-технологічного спрямування (до 1 червня 2026 р.). На початку навчання ознайомлювати ЗдВО з ОП та її структурою, її метою, ПРН, шляхом систематичних зустрічей зі ЗдВО (1 раз на початку кожного семестру), а також на початку вивчення кожної дисципліни. Є актуальним більш осучаснити обов'язкові ОК та ввести ОК, що будуть поглиблювати знання екологічних аспектів виробництва харчової продукції, враховуючи географічне розташування та потенціал України, а також звернути увагу на використання локальної фіто-сировини та досліджувати новітні методи екологічної переробки органічної сировини (вермікультивування, бокаші, компостування та ін.). Інтенсифікувати проходження стажування НПП та їх задіяність в спільних проектах із провідними профільними ЗВО, де є спорідненні ОП (до 1.09.2026 р.).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ОП «Екологічна біотехнологія», яка затверджена 28 грудня 2021 р. (<https://surl.li/zbbgie>) та ОП 2025 р. (<https://surl.li/bjrevl>) за обсягом (у кредитах ЄКТС) відповідають п.п.4 ст. 5 Закону України 1556-VII «Про вищу освіту» (<https://surl.li/bzxxzi>) та становить 240 кредитів ЄКТС, з нормативним строком навчання 3 роки 10 місяців (п.1 ОП). Загальний обсяг обов'язкових ОК в ОП 2022-2025 р. становить 174 кредити ЄКТС, в тому числі практичної підготовки – 15 кредитів та підготовки і захисту кваліфікаційної роботи – 6 кредитів (6,25% та 2,5% від загального обсягу ОП відповідно). В ОП 2022р. обов'язкові ОК представлені 41 освітньою компонентою (в ОП 2025р. – 36 ОК), загальним обсягом 119 кредитів (в ОП 2025 р. – 120 ОК), що становить 49,58 % від загального обсягу ОП 2022 р. (52,08% в ОП 2025 р.). Слід зазначити про наявність технічної помилки в розрахунку кількості кредитів обов'язкових ОК професійного напрямку в ОП 2025 р. та відсутності такої помилки у відповідному навчальному плані. Обсяг вибірових ОК в ОП 2022-2025 р.р. становить 60 кредитів (25% загального обсягу ОП), що відповідає п.15 ч.1 ст.62 Закону України 1556-VII «Про вищу освіту». Аналіз ОП 2022-2025 р.р. показав відповідність ст.49 закону України «Про вищу освіту», а саме в профілі ОП зазначено форму здобуття освіти (очна, заочна, дистанційна), також ЗдВО та НПП повідомили про наявність змішаної форми навчання, в якій активно використовується платформа дистанційного навчання Moodle. Аналіз навчального плану ОП 2022 (<https://surl.li/aftigv>) показав значну кількість годин (2700 годин), виділених на аудиторне навчання: на лекції – 1338 години, на лабораторні та практичні заняття (662 години та 1014 години відповідно), семінари – 100 годин, практична підготовка становить 450 годин на самостійну роботу відводиться 3636 години за весь термін навчання. Достатня кількість годин, виділених на практичну підготовку ЗдВО (1866 годин) дає змогу ЕГ констатувати, що визначені в ОП компетентності та ПРН забезпечуються в повній мірі. Мінімальний обсяг окремих обов'язкових ОК становить 3 кредити. Під час роботи з фокус-групами НПП та ЗдВО зазначили, що такий обсяг ОК для опанування необхідних тем та здобуття компетентностей визначених ОП є достатнім. Матриця відповідності ПРН відповідає освітнім компонентам ОП та матриця забезпечення ПРН за відповідними ОК взаємопов'язані, мають чітку спрямованість на досягнення заявлених ПРН. Кожен ПРН повністю охоплений змістом ОП. Досягнення загальних

та фахових компетентностей є реалістичним та досяжним. Послідовність вивчення обов'язкових ОК є логічною та обґрунтованою, що дозволить досягнути заявлених цілей та ПРН.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП «Екологічна біотехнологія» має чітку та логічну структуру; обов'язкові ОК, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН за ОП, що підтверджується матрицями відповідності, які наведені в ОП. Перелік навчальних дисциплін за ОП та робочі програми для обов'язкових і фахових вибірковок дисциплін розміщено за посиланнями: <https://surl.li/nbnsmj>, <https://surl.li/ypsqud>. У робочих програмах по всім дисциплінам в доступній для ЗДВО формі представлено детальну інформацію щодо їх змісту, структури, системи оцінювання та методів демонстрування результатів навчання, форм та критеріїв оцінювання результатів навчання. Навчальні плани представлені на сайті ТНПУ у вкладці «Навчальні плани» за посиланням –<https://surl.li/desgzh>. Передбачено 8 семестрів навчання (загальною тривалістю 3 роки 10 місяців), кількість навчальних тижнів за семестрами становить 16 тижнів в кожному непарному семестрі та 18 тижнів в кожному парному семестрі, виключення 8 семестр (16 тижнів). Практична підготовка здійснюється ОК42-44 в кількості по 3 кредити в кожному парному семестрі та ОК45 в кількості 6 кредитів, атестація проводиться у вигляді підготовки кваліфікаційної (баклаврської) роботи на яку виділено 6 кредитів. Структурно-логічна схема освітнього процесу за ОП показує логічну взаємопов'язаність освітніх компонент (п. 2.2 ОП); матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК (табл. 1 ОП) та матриця забезпечення результатів навчання відповідним компонентам ОП (табл. 2 ОП) показують, що кожен ПРН в повній мірі охоплений змістом ОП. ЕГ не було встановлено ПРН, які виключно забезпечуються за рахунок вибірковок ОК. Програмні результати навчання вибірковок ОК узгоджуються з гарантом ОПП при формуванні робочої програми ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ІК, ЗК, СК та ПРН відповідає предметній області спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія». Представлений перелік ОК, робочі програми, структурно-логічна схема підготовки ЗДВО в повній мірі забезпечують формування фахових компетентностей, які відповідають предметній області спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія». Опанування здобувачами ОК14, ОК18, ОК22-23, ОК25, ОК29 та ін., дозволить підготувати фахівців-біотехнологів, які зможуть на високому професійному рівні використовувати живі об'єкти для виробництва фітопрепаратів і продуктів методами біологічного синтезу та/або біотрансформації для потреб медицини, сільського господарства, харчової промисловості, екології. На зустрічі з фокус-групами НПП і ЗДВО було підтверджено факт регулярного оновлення змісту ОК, яке відбувається на основі принципу академічної свободи. Аналіз на відповідність предметній області спеціальності свідчить, що перелік обов'язкових і вибірковок компонентів ОП, тематики кваліфікаційних робіт дозволяють ЗДВО набути компетентностей та досягти результатів навчання відповідно до вимог Національної рамки кваліфікацій для першого рівня вищої освіти (<https://short-url.org/1kYgT>). Інтерв'ювання ЗДВО та роботодавців підтвердило задоволеність змістом ОП.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Для ЗДВО за ОП «Екологічна біотехнологія» створені всі умови для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії. Процес вибору ОК має реальний характер, відповідає нормативним вимогам і регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://surl.li/hmzfrc>) та «Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://surl.li/osjrba>). ЗДВО чітко розуміють процес індивідуального вибору навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. ЗДВО підтвердили, що дисципліни є вибірковокими з точки зору здобувача вищої освіти та під час вибору відсутній сторонній вплив на рішення ЗДВО. Під час зустрічей ЕГ впевнилась в наступному: процедура вибору ОК є зрозумілою для ЗДВО, про вибірковок дисципліни можна дізнатися на сайті ЗВО (<https://tnpu.edu.ua/navchannya/dystsypliny/>). ЗДВО забезпечена можливість самостійного формування індивідуальної освітньої траєкторії за рахунок вибірковок дисциплін, вибору керівника та теми кваліфікаційної роботи, баз для проходження практики. ЕГ ознайомила з індивідуальними навчальними планами, в яких відслідковується індивідуальна освітня траєкторія ЗДВО.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Навчальним планом підготовки ЗдВО передбачено практичну підготовку (15 кредитів). Проходження практики здійснюється на харчових підприємствах в яких є хімічні та мікробіологічні лабораторії, з якими укладено відповідні договори. В наданому наказі ЕГ (Документ 2 відповідь на запит ЕГ) відсутні підприємства, що орієнтовані на біотехнологічний профіль, а ЗдВО на практиці в більшості вивчають саме контроль якості харчових продуктів і в меншій ступені ознайомлюються з переробкою відходів та вторинної сировини. Враховуючи широкий перелік ОК, орієнтованих на вивчення біосистем, є необхідним введення до переліку баз практик, які займаються питаннями біоселекції рослин. Проходження практичної підготовки ЗдВО регламентується відповідним положенням (<https://surl.lt/zlpgwe>). ЕГ на зустрічі зі ЗдВО було з'ясовано, що вони проходили практику підприємствах ПрАТ «Тернопільський молокозавод», ТОВ «Юкрейніан Бі», ТОВ «Екоферма Ярослав», ТОВ «Лімарія» відповідно до програми виробничої практики. Однак, слід зазначити, що ТОВ «Юкрейніан Бі» за основним видом діяльності (за КВЕД) займається «46.90 Неспеціалізована оптова торгівля», за додатковими видами діяльності – розведення та торгівля живими тваринами та оптова торгівля продуктами харчування, що не відповідає профілю спеціальності. Однак гарант запевнила в наявності хімічної лабораторії на підприємстві, в якій і проходять практику ЗдВО. Слід також зазначити, що теми кваліфікаційних робіт не відповідають напряму практичної підготовки і більше направлені на вирішення біотехнологічних питань. Тому, є необхідним провести корелювання між темами кваліфікаційних робіт та базами практики, або розширити тематику кваліфікаційних робіт в сторону інженерно-технологічного профілю та вирішенню проблем харчової галузі, на що також звернули увагу представники роботодавців.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ЕГ пересвідчилась, що набуття соціальних навичок ЗдВО забезпечується під час проведення аудиторних занять, практичної підготовки за всіма ОК та через проведення позааудиторних івентів (участі в наукових гуртках, наукових конференціях, круглих столах, під час проходження практики на підприємствах та спілкування з роботодавцями), що підтвердили ЗдВО та представники студентського самоврядування. В результаті вивчення ОК13, ОК21, ОК24, ОК34 ЗдВО набувають вміння усвідомлювати та впливати на процеси біотрансформації. ОК15 та ОК28 надають можливість ЗдВО розуміти побудову наукового дослідження, його структуру та впровадження результатів. Опанування ОК18, ОК22, ОК2, ОК26 дають змогу ЗдВО вивчити методи та підходи щодо регулювання екосистеми задля забезпечення умов розвитку біологічних систем та біотехносфери. Формами та методами навчання для розвитку соціальних навичок, якими активно користуються НПП, є взаємодія між ЗдВО, шляхом організації роботи у малих групах та організації дискусійних панелей.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Відповідно до навчального плану за 2022 (<https://surl.lt/imbphz>), в якому не вказана дата затвердження, передбачено 240 кредитів ЄКТС – 7200 год., із них обсяг аудиторної роботи ЗдВО становить 3114 год., а обсяг самостійної роботи становить 3636 год. Перелік обов'язкових дисциплін становить 72,5% від загального обсягу кредитів ЄКТС, перелік вибірових дисциплін становить 27,5% від загального обсягу кредитів ЄКТС. Навчальні дисципліни плануються в обсязі від 3 до 6 кредитів, практика як правило складає 3 кредити, винятком є лише виробнича практика, обсягом 6 кредитів. В цілому, обсяг ОП та окремих ОК є відповідним для досягнення цілей та ПРН. Було підтверджено відсутність скарг на надмірне аудиторне навантаження та нестачу часу на самостійну роботу.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

ЕГ під час зустрічей зі ЗдВО, представниками студентського самоврядування, НПП та роботодавцями не встановило фактів проведення будь-яких навчальних занять на постійній основі із залученням викладачів-практиків, однак представники галузі проводять зустрічі зі ЗдВО в рамках практик, конференцій, гостьових лекцій. Позитивним чинником є проведення професійної практики загальним обсягом 15 кредитів на підприємствах харчової галузі в лабораторіях. Підготовка ЗдВО за дуальною формою освіти не здійснюється. При проведенні практики ЗдВО на підприємствах призначаються керівники-виробничники, які мають відповідну кваліфікацію та ознайомлюють ЗдВО з повним циклом переробки тваринної та рослинної сировини, випуску якісної та безпечної продукції. ЗдВО мають право та ним користуються при виборі баз практики, мають можливість самостійного заключення договорів для проходження практичної підготовки, що відображається у наказах про направлення для проходження практики.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ЕГ констатує, що ОП та ОК в повній мірі дають можливість ЗдВО набути компетентності, які направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, зокрема через систематичний перегляд та удосконалення ОП та ОК. В ТНПУ розроблено чіткі шляхи для реалізації можливостей навчання та професійного зростання ЗдВО та НПП. ОП дає можливість ЗдВО оволодіти необхідними знаннями, що впливають на досягнення глобальних цілей сталого розвитку: Ціль №3 «Міцне здоров'я та благополуччя» досягається шляхом опанування ОК 11, яка формує поняття про безпеку життєдіяльності, та ОК19, яка формує систему знань та вмінь керувати екологічними процесами виробництва. Ціль №4 «Якісна освіта» реалізується у всіх ОК ОП «Екологічна біотехнологія» через високий рівень якості освітнього процесу, орієнтованістю на галузь та студентоцентризмом. ОП має за головну мету підготовку висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців у сфері біотехнології для формування екологічної грамотності при утилізації відходів та покращення флори України. Ціль № 6 «Чиста вода та належні санітарні умови» забезпечує вивчення ОК12-13, ОК19-20, ОК25, ОК33. Ціль № 8 «Гідна праця та економічне зростання» реалізується через опанування ОК5, ОК10, ОК36. Опанування ОК1-4 дає можливість ЗдВО розвинути навички професійного спілкування як державною мовою так і іноземною, що дає можливість підвищення професійних знань. Ціль № 9 «Інновації та інфраструктура» досягаються завдяки вивченню ОК26-28, ОК 31-32, що дає змогу сформувати глибоку практичну базу знань у ЗдВО для подальших біотехнологічних розробок у сфері екологічної безпеки. Ціль № 13 «Боротьба зі зміною клімату» реалізується шляхом формування системи знань та реалізується ОК19, ОК22, ОК31, ОК34-35. Ціль № 15 «Захист та відновлення екосистем суші» забезпечується формуванням комплексу знань із збереження біорізноманіття, відновлення екосистем і раціонального природокористування, що забезпечується вивченням ОК12, ОК18, ОК22-23, ОК25-26, ОК28, ОК36.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Змістовне наповнення ОП «Екологічна біотехнологія» має логічну структуру. Обов'язкові ОК пов'язані між собою, а їх сукупність та послідовність вивчення дає можливість досягти мети (п.п.2 п.1 ОП) та ПРН (пп7. п.1 ОП). За змістом ОП відповідає Стандарту та корелює з розвитком спеціальності 162 «Біотехнологія та біоінженерія» як в регіональному, національному та міжнародному контексті, надаючи знання та вміння ЗдВО в біотехнологічній галузі. ОП передбачає можливість для ЗдВО формувати індивідуальну освітню траєкторію через самостійний вибір ібіркових ОК, тем наукових досліджень, баз для проходження практичної підготовки, напряму кваліфікаційного дослідження. За підкритерієм 2.5 виявлено недолік, який полягає у невідповідності баз практик темами та направленості кваліфікаційних робіт, що потребує внесення відповідних корегувальних дій при формуванні баз практик та тем кваліфікаційних робіт в наступних навчальних роках. Загалом, ЕГ виявила повну відповідність за підкритеріями 2.1-2.4, 2.6-2.9.

Недоліки

За підкритерієм 2.5 є несуттєвий недолік, який не несе фундаментального характеру, а саме невідповідність баз практик та виконувальної роботи ЗдВО на них темам кваліфікаційних робіт. До несуттєвого недоліку можна віднести слабку обізнаність ЗдВО з процедурою формування індивідуальних навчальних планів та їх низька задіяність в обговоренні ОП.

Рекомендації

Посилити задіяність ЗдВО в процедурах обговорення ОП та її складових, систематизувати зустрічі із ЗдВО щодо підвищення їх обізнаності про порядок формування ОП, НПП, індивідуального навчального плану. Необхідним є також узгодження баз практик з темами кваліфікаційних робіт, або розширенню тематик кваліфікаційних робіт в галузі харчових виробництв з вирішення переробки вторинної сировини та біологічного оброблення органічних відходів. Враховуючи побажання роботодавців є актуальним внесення в блок обов'язкових ОК дисциплін харчового напряму для поглиблення знань ЗдВО про переробку сировини та утворення вторинної сировини, що дасть більш глибоке розуміння в створенні системи екологічного виробництва.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень B

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Експертна група встановила, що правила прийому на навчання за освітніми програмами університету, у тому числі за ОП «Екологічна біотехнологія», щороку розробляються Приймальною комісією, затверджуються на Вченій раді та оприлюднюються на офіційному вебсайті закладу (<https://surl.li/xgmgjr>). Оприлюднена інформація містить умови зарахування, опис процедур вступу для різних категорій абітурієнтів, перелік конкурсних предметів, інформацію про терміни та порядок подання документів. Правила прийому є доступними для широкої аудиторії та опубліковані у відкритому доступі. Вони відповідають Наказу №168 МОН України від 10.02.2025 р. «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році» і враховують вимоги до прозорості та недискримінаційності вступних процедур.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правилами прийому до Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (<https://surl.li/pftgom>) передбачено, що конкурсний відбір для навчання за ОП здійснюється за результатами НМТ 2022–2025 років, які враховуються зі спеціальними ваговими коефіцієнтами з предметів (Українська мова – 0,35, Математика – 0,35, і одного предмету на вибір: Історії України (0,3), Іноземної мови (0,3), Біології (0,5), Хімії (0,5), Фізики (0,5), Географії (0,3), Української літератури (0,25)), що корелює з профільними дисциплінами ОП. Мотиваційний лист використовується для формування рейтингового списку при однаковій кількості балів абітурієнтів. Особливості ОП враховуються при формуванні правил прийому, що забезпечує спрямованість відбору на специфіку програми.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У ТНПУ ім. В. Гнатюка діє нормативно визначений механізм визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах та інших ЗВО, який регламентується відповідними положеннями, оприлюдненими на офіційному вебсайті університету (<https://surl.li/raiwwi>): «Положенням про організацію освітнього процесу» (п. 4.3) (<https://surl.li/jvytrw>), «Положенням про академічну мобільність у ТНПУ» (<https://surl.li/cc/bsgtxd>). Доступність процедури забезпечується відкритістю документів на сайті, наданням консультацій від деканату, гаранта ОП, навчально-наукового центру міжнародної освіти. Прикладом внутрішньої академічної мобільності є участь здобувачки Н. Дідух у Літній школі JASSY (Університет ім. А. І. Кузи, 2024), результати з дисципліни «Біохімія» були перезараховані комісією (Протокол №1 від 23.09.2024 р.). В ході зустрічі зі ЗДВО, студентка Н. Дідух підтвердила виконання академічної можливості та факт перезарахування отриманих кредитів ЄКТС відповідно до нормативної бази ЗВО.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та / або інформальній освіті регламентується «Положенням про визнання результатів, здобутих у неформальній та інформальній освіті» (<https://surl.li/cc/ztwyge>). Відповідно до чинних нормативних вимог, зокрема Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що можуть бути зараховані за підсумками такого визнання, не перевищує 25 % освітньої програми. Подання заяв відбувається у перші 10 робочих днів семестру, а оцінювання результатів навчання проводиться відповідно до робочих програм дисциплін. Для здобувачів ОП «Екологічна біотехнологія» здійснюється інформування щодо можливостей неформальної та інформальної освіти, а також участі в програмах академічної мобільності у формі семінарів та курсів, що було підтверджено М. Прокоп'як під час зустрічі ЕГ з авторами відомостей про самооцінювання (<https://surl.li/cc/qlquxy>). Прикладом визнання академічної мобільності є здобувачка Н. Дідух, яка пройшла курс «Biochemistry» (2 кредити, DAAD), який було перезараховано як частину дисципліни «Фізіологічні та біохімічні основи адаптацій». Також, В. Федорчак - курс «Біоенергетика для

викладачів» (10 год, Coursera) перезараховано в дисципліну «Технології виробництва і переробки фітомаси». Під час зустрічі з ЕГ, ЗДВО підтвердили, що вони ознайомлені з правилами визнання результатів та отримують інформацію щодо можливостей неформального навчання. Недолік: практика визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, на ОП поки що має поодинокий характер і потребує подальшої популяризації серед здобувачів. Недолік не має системного характеру та не впливає на досягнення програмних результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила, що підкритерії 3.1, 3.2, 3.3 повністю відповідають вимогам, а підкритерій 3.4 – частково. Висловлене зауваження є несуттєвим та може бути вирішене у короткий строк. У цілому критерій 3 відповідає рівню В. Позитивною практикою є реалізація визнання результатів неформальної та інформальної освіти, що підтверджено конкретними прикладами здобувачів, а також внутрішньої академічної мобільності. А також, правила прийому на ОП чіткі та доступні у вільному доступі, у процедурі вступу враховано профільність ОП, процедура визнання результатів академічної мобільності прозора, як і механізм зарахування результатів неформальної освіти.

Недоліки

ЕГ встановлено наявність несуттєвого недоліку за підкритерієм 3.4. Попри наявність нормативної бази та практики визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, інформування здобувачів щодо можливостей такого визнання здійснюється переважно під час окремих зустрічей, семінарів або консультацій і недостатньо систематизовано на рівні освітньої програми (наприклад, у вигляді окремих інформаційних матеріалів, рекомендацій чи прикладів перезарахування). Зазначений недолік не має системного характеру та не впливає негативно на досягнення програмних результатів навчання, однак потребує подальшого вдосконалення в контексті розвитку студентоцентрованого підходу.

Рекомендації

Розглянути можливість збільшення допустимого відсотку зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, з метою підвищення гнучкості формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти. Посилити інформаційну підтримку здобувачів освіти щодо процедур визнання результатів неформального та інформального навчання шляхом систематичного поширення відповідної інформації через електронні платформи університету, офіційний вебсайт та кураторів академічних груп. Розробити та впровадити кейс-інструкції або інформаційні буклети для абітурієнтів і здобувачів вищої освіти щодо алгоритму визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, з метою поширення позитивних практик і підвищення обізнаності учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОП у ТНПУ організовано відповідно до вимог чинного законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/jvytrw>). В університеті застосовуються передбачені нормативною базою види навчальних занять: лекції, лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття та консультації. Формами здобуття освіти відповідно до ОП є очна (денна), заочна та дистанційна; на момент акредитації реалізуються денна та заочна форми навчання. У разі надзвичайних обставин освітній процес може здійснюватися за змішаною (комбінованою) формою з використанням технологій дистанційного навчання. В окремих випадках передбачено навчання з вибіркоким відвідуванням занять. Мовою освітнього процесу є державна мова. Методи, засоби та технології навчання спрямовані на досягнення мети ОП і ПРН та поєднують традиційні (розповідь, пояснення, бесіда, демонстрування, лабораторні роботи) і проблемно-пошукові та інноваційні підходи (мозковий штурм, групові обговорення, дискусії

тощо). Навчально-методичний супровід кожної ОК здійснюється за допомогою електронного навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни (ЕНМКНД) відповідно до затвердженого Положення (<https://surli.cc/okdogd>), що розміщений у системі електронних ресурсів університету (<https://elr.tnpu.edu.ua/>) та розширює можливості самостійної роботи ЗдВО і сприяє індивідуалізації освітнього процесу. У РП ОК (<https://surl.li/zvvmkn>) та ЕНМКНД чітко визначено тематику лекційних, практичних, семінарських і лабораторних занять, розподіл аудиторного навантаження, завдання для самостійної роботи, вимоги до індивідуальних завдань, форми та критерії оцінювання, порядок контролю результатів навчання для кожної форми здобуття освіти, що забезпечує прозорість і відповідність освітнього процесу нормативним вимогам. Реалізація студентоцентрованого підходу забезпечується необмеженим доступом ЗдВО до ЕНМКНД, можливістю визнання результатів неформальної та інформальної освіти, участю у програмах внутрішньої та міжнародної академічної мобільності, залученням ЗдВО до перегляду та вдосконалення ОП, правом вибору (25 % обсягу ОП), наукового керівника, напрямку дослідження, тем курсових і кваліфікаційних робіт, баз виробничої практики, різноманітним форм індивідуальних завдань, можливістю участі у наукових гуртках, конкурсах, проектах і конференціях. Принципи академічної свободи реалізуються через автономію НПП у розробленні змісту дисциплін, створенні ЕНМКНД, виборі форм, методів і засобів навчання та форм контролю результатів навчання з урахуванням цілей ОП і ПРН, що підтверджено їх інтерв'юванням під час зустрічі №3. В ЗВО здійснюється систематичний моніторинг рівня задоволеності здобувачів методами навчання і викладання (<https://surli.cc/jdgbfc>). Результати опитувань за 2024-2025 н.р. засвідчують позитивну оцінку методів навчання і викладання за ОП, що підтверджує їхню ефективність і відповідність принципам студентоцентрованості.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

У ТНПУ організовано системне інформування учасників освітнього процесу щодо цілей, змісту, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах кожної ОК. Відомості про мету дисципліни, її змістове наповнення, структуру, види навчальної діяльності та форми контролю відображені у РП за ОК, що розміщені у відкритому доступі на сайті університету (<https://surl.li/zvvmkn>), а також у відповідних ЕНМКНД на сервері електронних курсів (<https://elr.tnpu.edu.ua/>). Під час резервної зустрічі зі ЗдВО та гарантом ОП ЕГ було продемонстровано наявність і доступність зазначених матеріалів, що підтверджує можливість ознайомлення здобувачів з актуальною інформацією протягом усього періоду вивчення дисципліни. Принципи, види, критерії та процедури оцінювання результатів навчання визначено Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень (<https://surli.cc/szckkf>). У межах кожної ОК конкретизовано форми поточного та підсумкового контролю, розподіл балів, вимоги до індивідуальних завдань і критерії їх оцінювання, що забезпечує прозорість та зрозумілість оцінювальних процедур. Під час першого заняття НПП додатково інформують ЗдВО про мету курсу, очікувані результати навчання та особливості оцінювання, що було підтверджено на зустрічах з адміністративним персоналом і здобувачами (№3, №4). Інформація щодо підготовки та виконання курсових і кваліфікаційних робіт надається науковими керівниками та гарантом ОП. Перед початком практичної підготовки керівники практик проводять настановні конференції з роз'ясненням мети, змісту та очікуваних результатів. Додатково функціонує інформаційний портал (<https://surl.li/fgjkmk>), де оприлюднюються графіки освітнього процесу, модульного і підсумкового контролю, консультацій, проходження практик та атестації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

У межах реалізації ОП поєднання освітнього процесу з науково-дослідною діяльністю здійснюється через інтеграцію дослідницьких елементів у зміст ОК та залучення ЗдВО до наукової роботи. Під час викладання дисциплін застосовуються проблемно-орієнтовані та проєктні форми роботи, зокрема аналіз проблемних питань (ОК18), виконання індивідуальних навчально-дослідних проєктів із мультимедійною презентацією результатів (ОК18, ОК27, ОК29, ОК30, ОК37), моделювання та обґрунтування доцільності запропонованих рішень (ОК21, ОК27, ОК30), розв'язання навчально-проблемних завдань, проведення практичних та експериментальних досліджень (ОК26), розроблення інноваційних ідей (ОК27). Зазначені види діяльності спрямовані на формування дослідницьких умінь і відповідають фаховій спрямованості ОП. На факультеті функціонують науково-дослідні лабораторії (екології та біотехнології, екологічного моніторингу та комп'ютерного моделювання довкілля, екологічної біохімії, фізіології рослин і мікробіології, екотоксикології та біомоніторингу, порівняльної біохімії і молекулярної біології, хімії навколишнього середовища та біоіндикації), до діяльності яких залучаються ЗдВО, а також створені студентські наукові проблемні групи (<https://surli.cc/pbmpls>). Для координації та підтримки НДР і інноваційної діяльності в ТНПУ діє Наукове товариство, діяльність якого регламентована Положенням (<https://surli.cc/wvdjnk>); у його структурі функціонують студентські наукові гуртки. ЗдВО за ОП є учасниками науково-дослідного гуртка «Екобіотехнолог» та інших. Результати наукової діяльності здобувачів апробуються на конференціях та Всеукраїнських конкурсах наукових робіт. Окремі ЗдВО залучені до виконання міжнародних дослідницьких проєктів, зокрема україно-литовського проєкту «Оцінка ризиків для водної біоти внаслідок забруднення середовища рідкоземельними елементами, спричиненого сучасними (включно з військовими) технологіями», що було підтверджено під час інтерв'ювання. ЗдВО також беруть участь у наукових заходах університету (<https://surl.li/qfztvx>). Наведені факти свідчать про наявність умов для поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до її фахової спрямованості та рівня вищої освіти.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ТНПУ оновлення змісту ОК регламентується Положенням про робочу програму навчальної дисципліни (<https://surli.cc/afnwcwcr>), яке передбачає їх щорічний перегляд з урахуванням результатів моніторингу, періодичного перегляду ОП, пропозицій ЗдВО та інших стейкхолдерів, а також сучасних наукових досягнень і практик у відповідній галузі. За результатами перегляду ОП (<https://surli.li/ofdezm>) оновлено зміст ОК25 «Клітинна та генетична інженерія» шляхом введення модуля «Геномні технології у збереженні біорізноманіття», що передбачає практичні заняття з CRISPR-редагування, роботу з банками генів, аналіз ДНК/РНК та моделювання процесів реінтродукції видів із використанням біотехнологічних підходів. Пропозицію стейкхолдера враховано шляхом запровадження ОК34 «Економічна оцінка діяльності біотехнологічних підприємств» (ОП 2025), що розширює підготовку здобувачів у сфері підприємницької та екопідприємницької діяльності. Під час фокус-групи з академічним персоналом ЕГ отримала інформацію, що результати стажування доц. Прокоп'як М.З. у Львівському національному університеті ім. І. Франка стали підґрунтям для видання навчального посібника «Генетична інженерія» (2026 р.) та вдосконалення забезпечення ОК29 «Генетична інженерія». У межах виконання проєкту молодих вчених (<https://tnpu.edu.ua/news/10942/>) придбано лабораторне обладнання, що дозволило розширити обсяг лабораторних і практичних робіт з 32 год. (НП 2022) до 40 год. (НП 2025) та впровадити вивчення методу ПЛР у реальному часі. Підвищення кваліфікації доц. Сарай Н.І. у Західноукраїнському національному університеті (2025 р.) та результати наукової діяльності стали підставою для оновлення змісту лекцій за ОК10 «Економіка підприємств». Досвід, здобутий проф. Пидою С.В. під час стажування у Поліському національному університеті, інтегровано в лабораторні роботи з ОК20 «Загальна мікробіологія та вірусологія», зокрема щодо отримання культур азотфіксуючих мікроорганізмів. Наведені приклади свідчать про системний характер оновлення змісту ОК на основі результатів наукової діяльності, професійного розвитку НПП та сучасних практик у галузі, що відповідає вимогам підкритерію.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Інтернаціоналізація освітньої, наукової та інноваційної діяльності визначена одним із пріоритетів розвитку ТНПУ та регламентується Стратегією інтернаціоналізації університету (<https://surli.cc/zfohtz>), що передбачає розширення міжнародного співробітництва, участь НПП у спільних дослідженнях, міжнародних конференціях і наукових мережах, підготовку спільних публікацій із закордонними партнерами, зокрема у виданнях, індексованих у Web of Science та Scopus. На рівні ОП принципи інтернаціоналізації реалізуються через залучення ЗдВО до програм міжнародної академічної мобільності, участь у міжнародних наукових заходах та виконання спільних дослідницьких проєктів. Зокрема, здобувачка Дідух Н. у 2024 році брала участь у програмі JASSY Summer School в Alexandru Ioan Cuza University of Iasi (Румунія), що підтверджує практичну реалізацію механізмів мобільності з можливістю визнання результатів навчання. НПП та ЗдВО систематично апробують результати досліджень на міжнародних конференціях, що сприяє інтеграції у міжнародний науковий простір. Прикладом міжнародної наукової співпраці є реалізація україно-литовського проєкту під керівництвом проф. Столяр О.Б. за участю ЗдВО Немерко М. «Оцінка ризиків для водної біоти внаслідок забруднення середовища рідкоземельними елементами, спричиненого сучасними (включно з військовими) технологіями», що засвідчує залучення здобувачів до досліджень міжнародного рівня. Підвищенню якості викладання та оновленню змісту ОК відповідно до міжнародних підходів сприяють міжнародні стажування НПП та їх участь у програмах підвищення кваліфікації («Digital Future: Blended Learning», «Digital Literacy as a Concept» (2024 р.), «Good practices in hands-on learning and knowledge transfer in AI and IoT» (2025 р.), «Exchanging knowledge gained during the project among the young researchers» (2025 р.)), що забезпечує впровадження сучасних цифрових технологій і інноваційних освітніх практик. Інституційний супровід процесів інтернаціоналізації здійснює Навчально-науковий центр міжнародної освіти та співробітництва ТНПУ (<https://surli.li/smbuyht>), який координує міжнародні освітні та наукові проєкти, забезпечує інформування щодо програм мобільності, критеріїв відбору, переліку документів і процедур визнання результатів навчання. Наведені факти свідчать про інтеграцію міжнародної складової в освітню та наукову діяльність за ОП, що відповідає вимогам підкритерію щодо поєднання навчання, викладання і досліджень із процесами інтернаціоналізації.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За результатами аналізу встановлено, що реалізація ОП загалом відповідає вимогам Критерію 4. Підкритерії виконуються належним чином, що підтверджено матеріалами справи та результатами зустрічей з фокус-групами. Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять, навчально-методичне забезпечення, функціонування ЕНМКНД, реалізація права вибору, академічної мобільності, визнання результатів неформальної освіти та систематичний моніторинг задоволеності здобувачів свідчать про впорядкованість і структурованість освітнього процесу. Методи навчання поєднують традиційні та інноваційні підходи і спрямовані на формування фахових компетентностей. Робочі програми, силабуси, ЕНМКНД і нормативні документи щодо оцінювання розміщені у відкритому доступі, інформація є чіткою та доступною для здобувачів. Під час зустрічей ЗдВО

підтвердили обізнаність щодо процедур оцінювання, що свідчить про їх прозорість і зрозумілість. Здобувачі залучаються до виконання дослідницьких завдань у межах ОК, беруть участь у роботі лабораторій, наукових гуртків, конференціях, конкурсах та міжнародних проєктах. Наявна лабораторна база та функціонування студентського наукового товариства забезпечують інтеграцію освітнього процесу з науковою діяльністю. Оновлення змісту дисциплін здійснюється систематично відповідно до встановлених процедур із урахуванням результатів опитувань здобувачів, пропозицій стейкхолдерів і сучасних наукових досягнень. Підвищення кваліфікації НПП, стажування, участь у проєктах та впровадження сучасних методів позитивно впливають на зміст і якість викладання. Інтернаціоналізація реалізується відповідно до Стратегії інтернаціоналізації університету та має практичне втілення через участь здобувачів і НПП у міжнародних проєктах, стажуваннях, конференціях і програмах академічної мобільності. Інституційну підтримку цих процесів забезпечує Навчально-науковий центр міжнародної освіти та співробітництва. З урахуванням встановлених позитивних практик та відсутності суттєвих порушень ЕГ визначила за Критерієм 4 рівень відповідності В.

Недоліки

Недостатня системність участі ЗдВО у програмах міжнародної академічної мобільності, що обмежує можливості інтеграції освітнього процесу в міжнародний науково-освітній простір.

Рекомендації

Навчально-науковому центру міжнародної освіти та співробітництва ТНПУ спільно з гарантом ОП упродовж 2026-2028 років активізувати міжнародну академічну мобільність шляхом проведення регулярних інформаційних заходів для ЗдВО, організації додаткової мовної та підготовчої підтримки, розширення кола міжнародних партнерів і забезпечення зростання частки учасників програм мобільності за ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання ЗдВО за ОП нормативно врегульовані внутрішніми документами ТНПУ, зокрема Положенням про організацію освітнього процесу (<https://surl.lu/ghmofh>), п.3.4, та Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень (<https://surl.lu/ykhtvd>). Ними визначено поточний, проміжний (модульний) та підсумковий (семестровий) контроль, що забезпечує системність і поетапність оцінювання результатів навчання. Форми проведення контрольних заходів конкретизуються у РП навчальних дисциплін з урахуванням специфіки ОК та визначених ПРН. Поточний контроль спрямований на перевірку засвоєння окремих тем і сформованості практичних умінь та навичок. Проміжний контроль здійснюється після завершення змістового модуля у формі контрольних робіт, тестування або індивідуальних/колективних завдань. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку або заліку відповідно до графіка освітнього процесу. Така багаторівнева система оцінювання дозволяє комплексно встановити рівень досягнення результатів навчання як за окремими ОК, так і за ОП в цілому. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну (4-рівневу) та 2-рівневу шкали. Розподіл балів за видами навчальної діяльності, вага модульного та підсумкового контролю, а також критерії оцінювання визначені у РП дисциплін, що забезпечує прозорість та об'єктивність оцінювання. На початку семестру НПП інформують ЗдВО про порядок нарахування балів та критерії оцінювання, що підтверджує завчасність оприлюднення відповідної інформації. ЗдВО мають постійний доступ до ЕНМКНД на сервері електронних курсів (<https://elr.tnpu.edu.ua/>), а також до графіків проведення модульного та підсумкового контролю, практик і атестації, що розміщуються на офіційному інформаційному порталі університету (<https://info.elr.tnpu.edu.ua/>). Результати опитувань ЗдВО, опрацьовані ЕГ, а також інтерв'ювання під час зустрічі №4 зі ЗдВО та резервної зустрічі показали високий рівень поінформованості про систему оцінювання та передбачені контрольні заходи з дисциплін, які є чіткими і зрозумілими, оприлюднюються завчасно та забезпечують можливість об'єктивного встановлення досягнення здобувачами результатів навчання відповідно до вимог підкритерію 5.1.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Формою атестації ЗдВО на ОП є захист кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 162 Біотехнології та біоінженерія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Атестація здійснюється на відкритому засіданні екзаменаційної комісії, діяльність якої регламентується відповідним положенням університету (<https://surl.li/zsukpo>). Склад екзаменаційної комісії формується щорічно та включає голову і членів комісії з числа НПП та фахівців галузі, за потреби – із залученням представників роботодавців і стейкхолдерів. Такий підхід сприяє забезпеченню професійної неупередженості оцінювання та врахуванню вимог ринку праці. Засідання екзаменаційної комісії є відкритими. Вимоги до структури, змісту та оформлення кваліфікаційної роботи, порядок підготовки відгуку та рецензії, критерії оцінювання за окремими складовими, а також процедура перевірки на дотримання принципів академічної доброчесності визначені в Методичних рекомендаціях до написання курсових та кваліфікаційних (бакалаврських) робіт (<https://surl.li/lepdt>). Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи корелюють із ПРН ОП, що дозволяє визначити рівень їх досягнення кожним здобувачем під час виконання та захисту роботи (оцінюються теоретична підготовка, здатність до аналізу та узагальнення даних, практичні навички, рівень обґрунтованості висновків, уміння презентувати результати дослідження тощо). Реалізація ОП розпочата у 2022 році, тому на момент проходження акредитації атестація здобувачів ще не проводилась. Водночас усі нормативні, організаційні та методичні засади проведення атестації зроблені та затверджені, що свідчить про готовність закладу до її належної реалізації. Передбачено розміщення кваліфікаційних робіт у репозитарії університету (<https://surl.li/lpehu>), що відповідає вимогам стандарту вищої освіти. Єдиний державний кваліфікаційний іспит для спеціальності 162 Біотехнології та біоінженерія не передбачений стандартом вищої освіти.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів за ОП визначені внутрішніми нормативними документами університету, зокрема Положенням про систему оцінювання навчальних досягнень ЗдВО (<https://surl.lu/ykhtvd>), та оприлюднені на офіційному вебсайті у відкритому доступі у розділі «Публічна інформація» (<https://surl.li/xlqgby>), що забезпечує їх доступність для всіх учасників освітнього процесу. Процедури оцінювання конкретизуються у РП навчальних дисциплін, де визначено форми контролю, критерії оцінювання та порядок нарахування балів. Доступ здобувачів до відповідних матеріалів забезпечується через ЕНМКНД на сервері електронних курсів (<https://elr.tnpu.edu.ua/>), що було підтверджено під час демонстрації курсів експертній групі. Об'єктивність оцінювання забезпечується чітко сформульованими критеріями для кожного виду поточного, модульного та підсумкового контролю, застосуванням накопичувальної системи оцінювання, а також комісійною формою проведення окремих контрольних заходів (захист курсових робіт, оцінювання результатів практики, атестація). Захист курсових робіт здійснюється у присутності щонайменше двох викладачів кафедри, що мінімізує ризик суб'єктивності. Оцінювання результатів практики проводиться комісією із залученням керівника практики та гаранта ОП. Формування складу екзаменаційної комісії, колегіальність ухвалення рішень та можливість залучення представників роботодавців додатково сприяють неупередженості оцінювання. Нормативні документи університету передбачають дотримання принципів академічної доброчесності та врегулювання можливих конфліктів інтересів під час здійснення контрольних заходів. Порядок оскарження результатів контрольних заходів чітко регламентований відповідним положенням університету (<https://surl.lu/ykhtvd>), п.7. ЗдВО мають право подати апеляцію щодо результатів поточного, модульного чи підсумкового контролю, а також підсумкової атестації. Визначено строки подання апеляції, процедуру її розгляду та механізм повторного оцінювання у разі встановлення порушення або необ'єктивності. У випадку підтвердження процедурних порушень можливе скасування рішення екзаменаційної комісії та проведення повторного засідання. Крім того, нормативно визначено порядок ліквідації академічної заборгованості та повторного проходження контрольних заходів. Терміни проведення контрольних заходів, консультацій, атестації та ліквідації академічних заборгованостей оприлюднюються на офіційному інформаційному порталі університету (<https://info.elr.tnpu.edu.ua/>), що забезпечує прозорість та передбачуваність процедур. За період реалізації ОП випадків оскарження результатів контрольних заходів не зафіксовано, що було підтверджено під час зустрічей ЕГ зі ЗдВО та академічним персоналом. Учасники освітнього процесу засвідчили послідовне дотримання визначених процедур оцінювання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

У ТНПУ сформовано цілісну та нормативно врегульовану систему забезпечення академічної доброчесності, що інтегрована у внутрішню систему забезпечення якості освіти та послідовно реалізується. Політика академічної

добросовісності визначена Кодексом академічної добросовісності, Положенням про академічну добросовісність та етику академічних взаємовідносин, Положенням про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності та ін. Документи оприлюднені у відкритому доступі (<https://surl.li/dxhmxh>), містять визначення порушень, процедури їх виявлення, розгляду, прийняття рішень та застосування заходів реагування. Технологічне забезпечення політики академічної добросовісності здійснюється із використанням спеціалізованих програмних комплексів StrikePlagiarism та Identific. Перевірці на академічний плагіат підлягають курсові та кваліфікаційні роботи, а також наукові праці ЗдВО. Результати перевірки не є формальним відсотковим індикатором, а підлягають обов'язковому експертному аналізу науковим керівником або комісією з урахуванням коректності цитування, наявності посилань, специфіки галузі знань і типу роботи. Положенням визначено орієнтовні показники рівня оригінальності тексту, проте остаточне рішення ухвалюється на підставі фахового висновку керівника або комісії. Такий підхід забезпечує баланс між технологічним контролем і змістовою експертизою. Процедура реагування на виявлені порушення є чітко регламентованою. Роботи спрямовуються на доопрацювання у випадках некоректного цитування, відсутності посилань, надмірного обсягу запозичень або виявлення технічних маніпуляцій із текстом. Факти порушення академічної добросовісності розглядаються відповідно до затвердженого порядку із можливістю створення комісії. Передбачено механізм апеляції: ЗдВО має право у встановлений термін подати заяву, після чого формується комісія з академічної добросовісності, до складу якої залучається представник органу студентського самоврядування. Рішення комісії оформлюється протоколом. Таким чином, процедура є прозорою, колегіальною та такою, що гарантує дотримання принципів справедливості. Популяризація академічної добросовісності здійснюється системно через просвітницькі заходи, семінари, опитування здобувачів та інтеграцію відповідних компетентностей в освітній процес (<https://surl.lt/glxtda>). З 2024 року до ОП введено ОК «Цифрові технології в професійній діяльності» та «Основи наукових досліджень», у межах яких формуються навички академічного письма, коректного цитування та роботи з антиплагіатними системами. Під час фокус-груп здобувачі підтвердили обізнаність із принципами академічної добросовісності та процедурою перевірки робіт, зокрема описали алгоритм подання роботи на перевірку в системі Moodle. Політика відкритості реалізується через передбачене розміщення кваліфікаційних робіт у репозитарії університету (<https://surl.li/lpehuo>), що додатково підсилює превентивний характер системи.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП загалом відповідає Критерію 5, а всі підкритерії (5.1–5.4) демонструють повну узгодженість із вимогами, що свідчить про сформовану цілісну, нормативно врегульовану та послідовно впроваджену систему контролю знань ЗдВО, яка забезпечує поетапність, прозорість і об'єктивність оцінювання досягнення ПРН як за окремими ОК, так і за ОП у цілому. Система оцінювання має накопичувальний характер, чітко структурована за видами контролю, а інформація про порядок нарахування балів, критерії та графіки проведення контрольних заходів завчасно доводиться до відома ЗдВО через офіційні електронні ресурси та ЕНМКНД. Атестація організована відповідно до вимог стандарту, передбачає публічність, колегіальність ухвалення рішень і чітко визначені критерії оцінювання, що корелюють із ПРН; нормативна база для її проведення повністю підготовлена. Процедури запобігання конфлікту інтересів, механізми апеляції та повторного проходження контрольних заходів визначені, доступні та фактично застосовуються, що підтверджує інституційну зрілість процесів оцінювання. Система забезпечення академічної добросовісності інтегрована у внутрішню систему забезпечення якості, має комплексне нормативне підґрунтя, поєднує технологічні інструменти перевірки з експертним аналізом та передбачає прозору процедуру реагування й можливість апеляції. У межах реалізації ОП застосовується багаторівнева модель оцінювання, відкритий доступ до регламентуючих документів і навчально-методичних матеріалів, колегіальність оцінювання окремих видів робіт, системна популяризація принципів академічної добросовісності та інтеграція відповідних компетентностей у зміст ОК. Сукупність зазначених механізмів свідчить про належний рівень організації контрольних заходів, забезпечення об'єктивності оцінювання та формування культури академічної добросовісності у процесі підготовки здобувачів за ОП.

Недоліки

Попри наявність численних просвітницьких заходів, ефективність популяризації академічної добросовісності серед ЗдВО не вимірюється системно. Відсутність формалізованого контролю обмежує можливість виявлення типових проблем у знаннях та навичках ЗдВО, своєчасного коригування заходів і підвищення їх ефективності.

Рекомендації

Для встановлення ефективності заходів із популяризації академічної добросовісності серед ЗдВО до кінця 2025-2026 н.р. голові групи сприяння академічній добросовісності спільно з навчально-науковим центром якості освіти розробити короткий контролюючий захід (тест або кейс-завдання), який перевірятиме базові знання принципів академічної добросовісності, навички коректного цитування та здатність розпізнавати потенційні порушення. Захід проводити наприкінці навчального року для всіх ЗдВО першого року навчання із фіксацією результатів у системі дистанційного навчання та наданням зворотного зв'язку. Підсумкові результати аналізувати до початку наступного

навчального року та використовувати для вдосконалення подальших просвітницьких заходів із академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

За результатами аналізу ВСО, інформації, розміщеної на офіційному сайті ЗВО, матеріалів наданих на запит, а також інтерв'ювання фокус-груп ЕГ дійшла висновку, що формування кадрового складу ОП здійснено з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту» та Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (пп. 37, 38). Відбір НПП для забезпечення ОК відбувається з урахуванням їхньої кваліфікації, наукової спеціалізації та професійного досвіду. Фаховий склад проєктної групи представлений двома докторами біологічних наук (гарант ОП проф. Грицак Л.Р., спеціальність «Екологія»; проф. Дробик Н.М., спеціальність «Біотехнологія») та кандидатом біологічних наук Прокоп'як М.З. (спеціальність «Генетика»), що забезпечує інтеграцію біотехнологічної та екологічної складових підготовки ЗДВО в межах предметної області спеціальності. До реалізації ОП залучено 7 професорів, 23 доценти та 1 викладач. ОК біотехнологічного та біоінженерного спрямування (ОК13, ОК26, ОК28, ОК29, ОК33, ОК37) забезпечують фахівці з біотехнології, генетики, біохімії та клітинної інженерії (Грицак Л.Р., Дробик Н.М., Прокоп'як М.З.). Біологічні ОК (ОК14, ОК18, ОК20, ОК23) викладають фахівці з цитології, гістології, фізіології рослин, ботаніки та екології тварин (Волошин О.С., Пида С.В., Герц Н.В., Шевчик Л.О.). ОК інженерно-технологічного спрямування (ОК31, ОК34, ОК38) забезпечують викладачі технічного профілю (Бурега Н.В., Загородній Р.І., Рутило М.І.). НПП, які здійснюють керівництво виробничою практикою та кваліфікаційними роботами, мають науковий ступінь, відповідну освітню та/або професійну кваліфікацію та достатній стаж роботи. Тематика наукових досліджень НПП загалом корелює зі змістом ОК і ПРН, що підтверджується публікаціями у фахових виданнях, у тому числі індексованих у Scopus та Web of Science, виданими навчальними посібниками і монографіями, а також участю у наукових та освітніх проєктах. Більшість НПП, залучених до реалізації ОП, мають 5 і більше наукових публікацій. Водночас у частини НПП спостерігається обмежена кількість публікацій або часткова відповідність їх тематики змісту дисциплін: зокрема, Палюх А.Я., який забезпечує ОК32, має 3 наукові статті, а публікації Соціги В.Б., Рутила М.І., Буреги Н.В., Загороднього Р.І. частково корелюють із тематикою відповідних ОК. Незважаючи на те, що наукові публікації Палюха А.Я. не повною мірою відповідають ЛУ щодо кадрового забезпечення, викладання ОК32 здійснюється у співпраці з фахівцем-практиком Анісімовою К.Л., яка має відповідний професійний досвід у сфері реалізації ОК. Викладачами, залученими до реалізації ОП, видано понад 20 навчальних посібників, зокрема «Загальна екологія», «Промислова екологія», «Екологічна біотехнологія», «Генетична інженерія», «Фізіологія рослин», «Статистичні методи досліджень у природничих науках», що свідчить про належний рівень навчально-методичного забезпечення ОК. Усі НПП пройшли професійне стажування та/або підвищення кваліфікації, здобутий досвід є актуальним і відповідає змісту дисциплін.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура проведення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників ТНПУ визначається Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<https://surl.li/qgawrp>). Конкурсний відбір проводиться на засадах відкритості, прозорості, змагальності, рівності, об'єктивності та неупередженості. Документом визначено нормативні вимоги до претендентів на посади НПП. Головним критерієм персональної оцінки й відбору претендента на вакантну посаду є його відповідність кадровим вимогам, яка визначається спеціальністю за дипломом про вищу освіту, науковою спеціальністю, науковим ступенем, вченим званням, іншими показниками досягнень у професійній діяльності, встановленими ЛУ провадження освітньої діяльності, а також готовністю претендента до викладання навчальних дисциплін, реалізації інших компонентів ОП на відповідному рівні вищої освіти, визначених потребами кафедри. Для претендента на посаду, який працює в ТНПУ, встановлюються ще й інші критерії персональної оцінки його попередньої науково-педагогічної діяльності: рейтингове оцінювання, рейтинг за відгуками студентів, застосування сучасних засобів навчання, розробка нових курсів, наукова діяльність, міжнародна та інші форми позанавчальної активності. Порядком встановлено етапи подання, розгляду документів претендентів та укладання контракту. Обрання НПП вченою радою університету (завідувача кафедри, професора) та факультету (асистента, викладача, доцента) проводиться таємним голосуванням в обов'язковому порядку. Оголошення про проведення конкурсу оприлюднюється на офіційному сайті ТНПУ (<https://surl.li/soyihm>). На момент проведення акредитації інформація щодо вакантних посад на сайті відсутня. ЕГ дійшла висновку, що ЗВО послідовно дотримується визначених процедур конкурсного відбору викладачів. Це підтвердили НПП під час зустрічі з академічним персоналом та

начальник відділу кадрів Папай М.Л. Останній конкурс на заміщення вакантних посад в ТНПУ було оголошено у жовтні 2025 р., за ОП на посаду професора кафедри ботаніки та зоології обрано д.б.н. Пиду С.В., яка підтвердила дотримання усіх етапів проведення процедури відбору. Таким чином, ЕГ констатує, що процедури конкурсного відбору в ТНПУ є нормативно врегульованими, прозорими та такими, що забезпечують можливість добору кваліфікованих НПП для реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЕГ встановила факт залучення професіонала-практика директора з якості ПрАТ «Тернопільський молокозавод» Анісімової К.Л. до викладання ОК Нормативне забезпечення екобіотехнологічних виробництв, а також до розробки РП цієї дисципліни та виробничої практики на підставі договору про співпрацю №8 від 18.11.2025 р. та наказу про прийом на роботу № 518 к-тр на посаду асистента кафедри ботаніки та зоології за сумісництвом на умовах погодинної оплати праці. Практичні заняття за ОП проводилися на базі ПрАТ «Тернопільський молокозавод», про що ЕГ отримала підтвердження під час фокус-групи зі здобувачами (Дідух Н., Федорчук В., Щерба С.) та роботодавцями (Анісімова К.Л.). Однією з форм залучення експертів галузі та представників роботодавців до реалізації освітнього процесу за ОП є проведення гостьових лекцій за участю випускників факультету (<https://surl.li/gjumqm>), а також співробітників наукових установ, зокрема за участю д.б.н. Моргуна Б.В., про що він зазначив на зустрічі із стейкхолдерами. Під час фокус-груп здобувачі відзначили позитивний досвід участі в практичних заняттях із залученням зовнішніх фахівців, зокрема з вивчення мікропрепаратів хромосом (Федорчук В.), участь у тритижневому лекторії (Немерко М.), а також лекції, присвячені питанням ГМО (Гевко О.), що сприяє розширенню професійних компетентностей і наближенню навчання до сучасних потреб галузі. Проаналізувавши отриману під час експертизи інформацію ЕГ дійшла висновку, що залучення роботодавців до реалізації ОП має системний характер та здійснюється як у формі безпосереднього викладання, так і через організацію практичної підготовки та гостьових заходів.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Професійний розвиток НПП у ТНПУ є одним із пріоритетних напрямів діяльності університету та регламентується системою внутрішніх нормативних документів і процедур. Основними складовими професійного розвитку є підвищення кваліфікації та стажування як обов'язкові елементи системи внутрішнього забезпечення якості освіти. НПП самостійно обирають форми, види, напрями й суб'єктів підвищення кваліфікації. Відповідно до Положення про підвищення кваліфікації (<https://surl.lt/irrnty>) передбачено обов'язкове проходження підвищення кваліфікації за індивідуальною програмою не рідше одного разу на 5 років обсягом не менше 6 кредитів ЄКТС. Підвищення кваліфікації може здійснюватися в Україні та за кордоном. Положення про професійний розвиток НПП (<https://surl.li/vhqhzj>) визначає безперервну самоосвіту, формальну і неформальну освіту, стажування, участь у професійній діяльності та інші форми фахового зростання. Викладачі ОП проходили стажування в університетах України (Львівський національний університет, Тернопільський національний медичний університет, Західноукраїнський національний університет тощо) та за кордоном (Hochschule Anhalt University of Applied Sciences, Німеччина; Lubelska Szkoła Wyższa w Rykach, Польща). В університеті функціонує Центр професійного розвитку та лідерства, який сприяє підвищенню якості викладання, розвитку лідерського потенціалу, міжнародної співпраці та грантової діяльності, а також впровадженню програми eTwinning для розширення міжнародної академічної взаємодії. Матеріальне стимулювання НПП здійснюється відповідно до Положення про порядок преміювання працівників (<https://surl.li/shgpdy>), що передбачає заохочення за сумлінне виконання службових обов'язків, про що зазначили ректор Буяк Б.Б. та головний бухгалтер Савчин В.Л. Положення про встановлення доплат і надбавок працівникам (<https://surl.li/ityvlq>) регламентує доплати за науковий ступінь, вчене звання, почесні звання та вислугу років. Прикладами морального заохочення є присвоєння почесних звань і відзначення державними та відомчими нагородами: звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (Дробик Н.М., 2022), грамоти Верховної Ради України (Піда С.В., 2025; Герц А.І., 2021), відзнаки Міністерства освіти і науки України (Грицак Л.Р., 2023, 2025), обласних і міських органів влади. З метою стимулювання професійного зростання реалізується Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності (<https://surl.lu/cdvfwo>). Рейтинг охоплює результати наукової, освітньої, міжнародної та організаційної діяльності, підсумки щороку оприлюднюються на сайті (<https://surl.li/dknpjg>). Викладачі ОП посідають високі позиції у рейтингу серед професорів (Боднар О.І., Піда С.В., Грицак Л.Р.), доцентів (Прокоп'як М.З., Конончук О.Б.) і викладачів (Матвеева Н.Р.), що підтверджує їхню професійну результативність. Таким чином, у ЗВО функціонує багаторівнева система професійного розвитку НПП, що охоплює нормативне регулювання, організаційну підтримку, матеріальне та моральне стимулювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Кадрове забезпечення ОП відповідає вимогам законодавства України. Відбір НПП для забезпечення ОК здійснюється з урахуванням їхньої кваліфікації, наукової спеціалізації та професійного досвіду. Склад проєктної групи та НПП, залучених до реалізації ОП, забезпечує інтеграцію біотехнологічної, екологічної та інженерно-технологічної складових підготовки. Викладачі мають відповідні наукові ступені, професійну кваліфікацію та значний досвід роботи, а тематика їхніх наукових досліджень загалом корелює зі змістом ОК, що підтверджується публікаціями у фахових виданнях, монографіями та навчальними посібниками. Водночас за підкритерієм 6.1 встановлено часткову відповідність окремих НПП (Палюх А.Я., Сопіга В.Б., Рутило М.І., Бурега Н.В., Загородній Р.І.) вимогам щодо наявності не менше п'яти публікацій, тематика яких відповідає змісту ОК, що забезпечуються викладачами. Виявлений недолік має локальний характер і не чинить системного впливу на якість реалізації ОП. Процедури конкурсного відбору викладачів у ЗВО є нормативно врегульованими, прозорими, недискримінаційними та послідовно застосовуються. Відбір здійснюється на основі відповідності претендентів вимогам законодавства та ліцензійним умовам, з урахуванням їхніх професійних досягнень і готовності до реалізації ОК. Позитивною практикою за критерієм є активне залучення роботодавців, експертів галузі та професіоналів-практиків до реалізації освітнього процесу, що сприяє наближенню навчання до сучасних потреб галузі та розвитку професійних компетентностей ЗДВО. Професійний розвиток НПП здійснюється системно через підвищення кваліфікації та стажування як обов'язкові складові внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Функціонують механізми матеріального та морального стимулювання, а також рейтингове оцінювання професійної діяльності, результати якого оприлюднюються та відображають високий рівень досягнень викладачів у науковій, освітній, міжнародній та організаційній діяльності. Таким чином, ЕГ констатує повну відповідність підкритеріям 6.2-6.4 та загалом відповідність критерію 6 вимогам, а встановлений недолік за підкритерієм 6.1 може бути усунутий упродовж 2026-2027 н.р.

Недоліки

У частини викладачів, які забезпечують ОК, наукові публікації є недостатніми за кількістю або не повністю корелюють із змістом дисциплін (Палюх А.Я., Сопіга В.Б., Рутило М.І., Бурега Н.В., Загородній Р.І.).

Рекомендації

Викладачам за ОП Палюху А.Я., Сопізі В.Б., Рутилу М.І., Бурезі Н.В. та Загородньому Р.І. розробити індивідуальні плани наукової діяльності, спрямовані на публікації у фахових виданнях, що відповідають тематиці забезпечуваних ОК. Протягом наступних 12 місяців підготувати та опублікувати не менше 2-3 статей. Гаранту ОП контролювати виконання плану. Навчально-науковому центру проєктної та науково-технічної діяльності забезпечити методичну підтримку.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час дистанційного візиту ЕГ пересвідчилася, що наявні матеріально-технічні та навчально-методичні ресурси ТНПУ ім. В. Гнатюка є достатніми для забезпечення реалізації ОП «Екологічна біотехнологія» та досягнення визначених програмних результатів навчання. Освітній процес за ОП здійснюється на базі профільних лабораторій, зокрема лабораторій екології та біотехнології, екотоксикології, фізіології рослин, молекулярної біології та екологічної біохімії, які використовуються під час реалізації практичних і лабораторних занять відповідних освітніх компонентів. Зокрема, лабораторне обладнання (ампліфікатор Real-Time, обладнання для гель-електрофорезу, транслюмінатор, самплери та ін.) застосовується під час вивчення дисциплін біотехнологічного та біохімічного спрямування, що дає змогу здобувачам опановувати методи молекулярно-біологічного та біохімічного аналізу, формувати фахові компетентності та досягати відповідних програмних результатів навчання, пов'язаних із застосуванням сучасних методів досліджень у галузі екологічної біотехнології. Крім того, у структурі університету функціонують кабінети морфології, гербарій, Зоологічний музей та агробіологічна лабораторія, які використовуються під час викладання природничих освітніх компонентів і проведення практичної підготовки здобувачів. Використання зазначених ресурсів сприяє формуванню практичних навичок польових та лабораторних досліджень, що відповідає цілям освітньої програми. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі вищої освіти підтвердили можливість доступу до зазначених ресурсів у межах навчального процесу. Базами практичної підготовки є підприємства біотехнологічного, харчового та природоохоронного профілю, що забезпечує здобуття практичного

досвіду застосування біотехнологічних та екологічних методів у професійній діяльності та сприяє досягненню програмних результатів навчання, пов'язаних із вирішенням прикладних завдань у сфері біотехнологій (<https://surl.li/qwdwhf>). Наукова бібліотека університету налічує понад 540 тис. друкованих видань, близько 78 тис. одиниць періодичних видань та понад 50 тис. одиниць електронного контенту, що забезпечує інформаційну підтримку освітнього процесу та доступ здобувачів до навчальної і наукової літератури для опанування змісту освітніх компонентів (<https://surl.cc/tjogcd>). Під час інтерв'ювання представники адміністрації та науково-педагогічні працівники підтвердили можливість доступу до навчальних матеріалів у друкованому та електронному форматах. Парк комп'ютерної та мультимедійної техніки університету дозволяє використовувати інформаційно-комунікаційні технології під час реалізації освітніх компонентів, організації самостійної роботи здобувачів та проведення онлайн-комунікації. Матеріально-технічні ресурси та навчальне обладнання оновлюються за рахунок коштів бюджетного та спеціального фондів, що сприяє підтриманню їх актуального стану та забезпеченню якості освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ під час акредитаційного візиту пересвідчилася, що ТПНУ ім. В. Гнатюка забезпечує всім учасникам освітнього процесу вільний та безоплатний доступ до інфраструктури й інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації ОП «Екологічна біотехнологія» та здійснення освітньої й наукової діяльності. Інформація про структуру та склад ресурсів університету є відкритою та розміщена на офіційному вебсайті ЗВО (<https://tnpu.edu.ua/>). Матеріально-технічна база ОП включає лекційні аудиторії, спеціалізовані навчальні кабінети, науково-дослідні лабораторії, комп'ютерні класи, спортивні зали та інші об'єкти соціальної інфраструктури, оснащені необхідним обладнанням, комп'ютерною та мультимедійною технікою. ЗДВО підтвердили інформацію про те, що вони мають вільний доступ до зазначених приміщень і ресурсів упродовж робочого дня. Під час зустрічей із науково-педагогічними працівниками було підтверджено, що викладачі забезпечуючи організаційний супровід, контроль та консультаційну підтримку студентів. У всіх навчальних корпусах, гуртожитках та структурних підрозділах університету функціонує безоплатний доступ до мережі Інтернет через Wi-Fi, що забезпечує можливість повноцінної участі здобувачів в освітньому процесі та використання цифрових ресурсів. Повною мірою здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники використовують ресурси Наукової бібліотеки університету (<https://surl.cc/qoqvsn>). Електронні сервіси бібліотеки забезпечують доступ до фондів навчальної та наукової літератури, електронного каталогу, фахових видань України, а також інституційного репозитарію (<https://surl.li/wtubte>), де розміщено наукові публікації та навчально-методичні матеріали викладачів. Університет надає безоплатний доступ до міжнародних наукометричних баз даних, зокрема Scopus та Web of Science. Навчально-методичне забезпечення освітніх компонентів освітньої програми зосереджене на сервері електронних курсів на платформі Moodle (<https://elr.tnpu.edu.ua/>), що дозволяє здобувачам вищої освіти самостійно та дистанційно опрацьовувати навчальні матеріали, виконувати завдання та здійснювати комунікацію з викладачами.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ЕГ встановила, що в ТПНУ ім. В. Гнатюка створено безпечні умови для навчання та праці учасників освітнього процесу. Діяльність у сфері охорони праці та безпеки життєдіяльності регламентується відповідними нормативними документами, зокрема правилами внутрішнього розпорядку та положеннями з охорони праці (<https://surl.li/tqtiaz>). Навчальні корпуси та гуртожитки відповідають санітарно-гігієнічним нормам і вимогам пожежної безпеки, що підтверджується наявністю засобів пожежогасіння, схем евакуації та відповідної документації. В умовах воєнного стану в університеті облаштовано укриття, які забезпечують захист учасників освітнього процесу під час повітряних тривог (<https://surl.lu/irunxm>). Завідувачі кафедр щосеместрово проводять обов'язкові інструктажі з охорони праці та техніки безпеки для науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти. У навчальних і науково-дослідних лабораторіях ведуться журнали реєстрації інструктажів, що було підтверджено під час візиту. Підтримку ментального здоров'я здобувачів забезпечує Психологічна служба університету (<https://surl.lu/msrlhh>), а також Центр психологічної стійкості та благополуччя, створений у межах проекту ERASMUS+ «BURN» (<https://surl.li/xuwkci>). Діяльність центру спрямована на формування навичок стресостійкості та профілактику емоційного вигорання, зокрема в умовах воєнного стану. Щодо проведення психологічних консультацій та зустрічей із ЗДВО та НПП на зустрічі із ЕГ із допоміжними структурними підрозділами підтвердила керівник Центру психологічної стійкості та благополуччя – О. Логвись. Освітнє середовище є безпечним і сприяє збереженню фізичного та психологічного здоров'я здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановила, що система підтримки ЗДВО в університеті функціонує на засадах студентоцентризму та регламентується Статутом університету, положеннями про організацію освітнього процесу й правилами поведінки здобувачів (<https://surl.li/ugukxb>; <https://surl.li/bfgrny>; <https://surl.li/fknajl>). Освітня підтримка реалізується через науково-педагогічних працівників, гаранта освітньої програми, кафедру та адміністрацію факультету. На кафедрах затверджено графіки консультацій та індивідуальних занять, що сприяє подоланню навчальних труднощів і ліквідації академічної заборгованості. Інформаційна підтримка забезпечується відкритим доступом до навчальних планів, робочих програм і каталогів вибіркових дисциплін на офіційному сайті університету (<https://surl.li/uhkzss>), а також через інформаційний портал (<https://info.elr.tnpu.edu.ua/>). Для зручності здобувачів розроблено цифрові помічники: «Путівник першокурсника» (<https://surl.li/mpfjkw>), «Дорожня карта студента» (<https://surl.li/uoevnz>) та інструкції з роботи в системі Moodle (<https://surl.li/sbnkpe>). Організаційну підтримку забезпечують куратори академічних груп і система студентського менторства. Гарант ОП та завідувач кафедри виконують тьюторські функції та консультують здобувачів щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії. Соціальна підтримка включає виплату академічних і соціальних стипендій (<https://surl.li/fvrnqb>), забезпечення місцями в гуртожитках (<https://surl.li/kqojfr>) та систему пільг для соціально вразливих категорій. За результатами опитувань здобувачі високо оцінюють рівень комунікації з викладачами та надану підтримку (<https://surl.li/ygmqua>; <https://surl.li/qwdwhf>). Підтримка здобувачів є комплексною, системною та відповідає принципам студентоцентризму.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Експертна група встановила, що в університеті створено умови для забезпечення рівного доступу до освіти осіб з особливими освітніми потребами. Навчальні корпуси обладнані пандусами, спеціальними вбиральнями, тактильними стрічками та табличками зі шрифтом Брайля (<https://surl.li/cmtetl>). Функціонує Інклюзивно-ресурсний центр (<https://surl.li/cc/bnqlik>), розроблено та впроваджено порядок супроводу осіб з інвалідністю (<https://surl.li/kgpgkf>) і положення про асистента здобувача освіти (<https://surl.li/uhyeuy>). Правила прийому передбачають спеціальні умови для абітурієнтів з ООП (<https://surl.li/khkyrw>). Викладачі проходять підвищення кваліфікації з інклюзивної освіти (<https://surl.li/rbkovr>). За звітний період здобувачів з ООП за даною ОП не було, однак університет готовий забезпечити належні умови навчання в разі потреби, що було підтверджено НПП на зустрічі із ЕГ.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановила, що в ЗВО діє система внутрішніх нормативних документів, спрямованих на запобігання корупції, дискримінації, булінгу та сексуальним домаганням (<https://surl.li/psaerm>). Алгоритми реагування на конфліктні ситуації визначені Положенням щодо врегулювання конфліктів (<https://surl.li/ctytod>), Правилами внутрішнього трудового розпорядку (<https://surl.li/dmdwir>) та Кодексом академічної доброчесності (<https://surl.li/rcbbnx>). В університеті реалізується Антикорупційна програма (<https://surl.li/uqbfgc>), функціонують канали зворотного зв'язку (anticor@tnpu.edu.ua), проводяться анонімні опитування та освітні заходи за участі представників НАЗК. За період реалізації освітньої програми конфліктних ситуацій, пов'язаних із корупцією, дискримінацією чи насильством, не зафіксовано, що було підтверджено на зустрічі ЕГ із допоміжними структурними підрозділами в.о. уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції в університеті – Н. Редьква.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група дійшла висновку, що підкритерії 7.1-7.6 повністю відповідають вимогам Критерію 7. Матеріально-технічна база, освітнє середовище, інформаційні ресурси, система підтримки здобувачів, умови інклюзивності та антикорупційні політики забезпечують належну реалізацію ОП «Екологічна біотехнологія». Суттєвих недоліків не виявлено. Надані рекомендації мають характер розвитку та вдосконалення й не впливають на загальний високий рівень відповідності Критерію 7. Позитивною практикою є комплексна підтримка здобувачів освіти, що включає освітню, консультативну, соціальну та психологічну допомогу, а також створення умов для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до внутрішніх положень і стандартів безбар'єрності.

Недоліки

ЕГ суттєвих недоліків за Критерієм 7 не виявлено. Водночас встановлено, що інформаційна популяризація наявних цифрових ресурсів та можливостей дистанційного навчання серед здобувачів вищої освіти може бути посилена з

метою підвищення рівня їх залученості та ефективнішого використання цифрового освітнього середовища. Зазначене зауваження має несуттєвий характер та не впливає на досягнення програмних результатів навчання.

Рекомендації

Рекомендовано упродовж 2026–2027 навчального року продовжити оновлення матеріально-технічної бази освітньої програми шляхом модернізації лабораторного обладнання та програмного забезпечення, що використовується під час викладання біотехнологічних і біохімічних освітніх компонентів. Доцільно також до початку 2027 навчального року розширити використання цифрових освітніх платформ та інтерактивних сервісів для підтримки самостійної роботи здобувачів і реалізації індивідуальних освітніх траєкторій. Окрім цього, рекомендовано у 2026 році розширити практику проведення заходів із підтримки ментального здоров'я здобувачів (психологічні тренінги, консультації, профілактичні програми) з урахуванням особливостей навчання в умовах воєнного стану.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ЕГ встановила, що в ТНУ ім. В. Гнатюка функціонує дієва та нормативно врегульована система внутрішнього забезпечення якості освіти. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми регламентуються Положенням про розроблення і супроводження освітніх програм у ТНПУ (<http://surl.li/zahjwk>), відповідно до якого перегляд ОП здійснюється не рідше одного разу на рік. Дотичними нормативними документами є також Положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/cbxxlq>) та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<http://surl.li/siqpqf>). Моніторинг і перегляд ОП здійснюється із залученням гаранта, проектної групи, здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів, з урахуванням результатів анкетування, рекомендацій Навчально-наукового центру якості освіти (<http://surl.li/vtgzrz>), Науково-методичної ради, програмної ради та Ради зовнішніх стейкхолдерів. Проекти змін оприлюднюються на офіційному сайті університету та проходять процедуру громадського обговорення. Процедури розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми реалізуються послідовно, системно та прозоро. З часу започаткування освітньої програми її зміст зазнав низки змін, спрямованих на вдосконалення структури та наповнення освітніх компонентів. Зокрема, за результатами моніторингу та пропозицій стейкхолдерів було оновлено перелік вибіркового освітніх компонентів, уточнено програмні результати навчання та скориговано зміст окремих дисциплін з метою посилення практичної складової підготовки здобувачів вищої освіти. Такі зміни свідчать про динамічний розвиток освітньої програми та її адаптацію до сучасних вимог освітнього середовища і ринку праці.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ підтверджено, що здобувачі вищої освіти залучені до перегляду та удосконалення ОП як безпосередньо, так і через органи студентського самоврядування. Вони є членами програмних рад, беруть участь у проектних групах та щорічних анкетуваннях щодо якості освітнього процесу, що було підтверджено під час спілкування ЕГ з представниками студентського самоврядування та ЗДВО. Результати опитувань оприлюднюються та враховуються під час ухвалення управлінських рішень. Як приклад, пропозиція здобувачки В. Федорчук щодо доцільності введення освітнього компонента «Іноземна мова у фаховій комунікації» була розглянута та реалізована (протокол програмної ради № 2 від 14.05.2024). Також за результатами анкетування враховано побажання здобувачів щодо розширення баз практик (протокол № 3 від 12.05.2025), що підтвердили ЗДВО під час зустрічі з ЕГ. Здобувачі виступають активними партнерами процесу забезпечення якості, а їхні пропозиції мають реальний вплив на зміст і структуру ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ встановила, що роботодавці залучаються до перегляду та вдосконалення ОП через діяльність програмної ради та Ради зовнішніх стейкхолдерів, що було підтверджено на зустрічі ЕГ з представниками стейкхолдерами та роботодавцями. Вони беруть участь у моніторингових дослідженнях, надають пропозиції щодо актуалізації освітніх компонентів і структури програми. Зокрема, за пропозиціями роботодавців було введено новий ОК «Економічна оцінка діяльності біотехнологічних підприємств» (2025 р.), збільшено обсяг ОК «Промислова біотехнологія» та оновлено назву й зміст ОК «Нормативно-правове регулювання та стандартизація в екобіотехнології». Залучення роботодавців має системний характер і сприяє підвищенню практичної спрямованості ОП.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Оскільки освітня програма проходить акредитацію вперше, власні випускники відсутні. Водночас в університеті функціонують інституційні механізми моніторингу кар'єрних шляхів випускників інших ОП, зокрема через діяльність Бюро кар'єри (<https://surl.li/estkyc>), Навчально-наукового центру якості освіти та Асоціації випускників. Проводяться зустрічі з роботодавцями, екскурсії на підприємства та співпраця з обласною службою зайнятості, що підтвердили ЗДВО та стейкхолдери під час зустрічі із ЕГ. У ЗВО наявна ефективна інституційна практика збору та аналізу інформації щодо працевлаштування випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Система внутрішнього забезпечення якості освіти забезпечує своєчасне реагування на результати моніторингу. За результатами анкетувань і змін у законодавстві було оновлено зміст і обсяг низки освітніх компонентів, зокрема «Промислова біотехнологія», «Аналітична хімія», «Нормативно-правове регулювання та стандартизація в екобіотехнології», а також введено нові ОК. Механізм реагування є ефективним, а зміни впроваджуються вчасно та обгрунтовано.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ підтвердила, що під час щорічного перегляду ОП враховуються результати акредитацій інших освітніх програм університету та типові зауваження НАЗЯВО. Зокрема, було вдосконалено процедури вибору вибіркових компонентів, оновлено робочі програми дисциплін, навчально-методичне забезпечення та активізовано залучення зовнішніх експертів. Результати зовнішнього забезпечення якості системно використовуються для підвищення якості ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ЕГ встановила, що в університеті сформована стійка культура якості освіти, яка охоплює всіх учасників академічної спільноти. Реалізується авторська 5-рівнева інституційна модель внутрішнього забезпечення якості, що забезпечує постійний зворотний зв'язок, дотримання принципів академічної доброчесності та безперервний розвиток освітніх програм. Культура якості освіти є сформованою та дієвою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила, що підкритерії 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, 8.5 та 8.6 повністю відповідають вимогам. Рівень відповідності високий. У ході акредитаційної експертизи встановлено наявність низки позитивних практик, зокрема функціонування інституційної п'ятирівневої моделі внутрішнього забезпечення якості освіти, системне та змістовне залучення здобувачів вищої освіти, роботодавців і зовнішніх стейкхолдерів до процедур моніторингу й перегляду освітньої програми, прозорий і регламентований механізм її оновлення, а також урахування результатів зовнішніх акредитацій і типових рекомендацій експертних груп. Суттєвих недоліків за Критерієм 8 експертною групою не виявлено.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 8 експертною групою не виявлено. До несуттєвих зауважень віднесено потребу у подальшому оновленні матеріально-технічної бази для забезпечення окремих практично орієнтованих освітніх компонентів.

Рекомендації

З метою подальшого вдосконалення ОП експертна група рекомендує продовжити модернізацію матеріально-технічної бази, розширити можливості проходження практичних стажувань та впровадження елементів дуальної освіти, а також активніше використовувати сучасні цифрові та інтегровані освітні технології в освітньому процесі.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На сайті ТНПУ у вкладці «Публічна інформація – Документи, що регулюють освітній процес в ТНПУ» (<https://surl.li/ggtqau>) наведено нормативні документи, які формують правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, що регламентовано п.3 ст. 79 Закону України «Про вищу освіту» для висвітлення у відкритому доступі на сайті ЗВО. Діяльність ТНПУ регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/pwgtrf>), Статутом (<https://surl.li/vuwpql>), Стратегією розвитку ТНПУ на період 2026-2030 р.р. (<https://surl.li/ldshfr>). Документи, відповідно до яких регулюється діяльність системи менеджменту якості освіти в ТНПУ, викладені у вкладках «Базові нормативні документи ТНПУ» (<https://surl.li/clwzpk>) та «Внутрішнє забезпечення якості освіти» (<https://surl.li/kkzzhm>). Всі нормативні документи необхідні для діяльності ТНПУ знаходяться на офіційному сайті ЗВО, є чіткими та зрозумілими. Під час інтерв'ювання різних груп ЕГ впевнилась в систематичному ознайомленні з необхідними нормативними документами, НПП та ЗдВО володіють необхідними знаннями нормативної документації та користуються нею.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Представники управління ТНПУ та гарант ОП «Екологічна біотехнологія» запевнили ЕГ в чітко сформованому алгоритмі в розробці, затвердженні, перегляду та оприлюднення проєктів ОП на офіційному сайті ЗВО (<https://surl.li/nelkca>) ,на момент проведення акредитаційної експертизи на сайті за посиланням <https://surl.li/cedhnj> розміщено проєкт ОП «Екологічна біотехнологія», також наявний звіт про врахування рекомендацій та зауважень до ОП (<https://surl.li/wdfhjh>) та анкета для внесення пропозицій до удосконалення ОП (<https://surl.li/mxohip>). ЗдВО та представники роботодавців підтвердили факт проведення анонімного анкетування за допомогою Google форми, та впевнили ЕГ, що надані рекомендації були враховані як при формуванні ОП 2026 р., так і шляхом введення нових тем до ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Нормативна документація, яка необхідна для успішної діяльності ТНПУ та організації освітнього процесу, є у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО у вкладці «публічна інформація» (<https://surl.li/owwnlo>). Представники

фокус-груп (ЗдВО, НПП, представники студентського самоврядування), що були присутні на зустрічах з ЕГ, підтвердили наявність вільного та легкого доступу до нормативної документації, звернули увагу ЕГ щодо активного оновлення інформації. Група авторів звіту самоаналізу підтвердила в наявності всієї необхідної інформації на сайті та легкість роботи з нею. Каталоги вибіркового ОК представлено на сайті ЗВО у вкладці «Вибіркові навчальні дисципліни» за посиланням <https://surl.li/zyeqgf>.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У вільному доступі на сайті ТНПУ розміщено всю нормативну документацію, що відповідає ст.79 Закону України «Про вищу освіту». Представлені на сайті ТНПУ ОП 2022-2025 р.р. та проект 2026 р., навчальні плани дають можливість НПП, ЗдВО та стейкхолдерам аналізувати розвиток ОП та активно брати участь в обговоренні та удосконаленні ОП шляхом внесення пропозицій та зауважень через Google форму. Вся інформація, яка наведена на сайті ТНПУ, в повній мірі відповідає вимогам ч. 5 ст.6 Закону України «Про доступ до публічної інформації» в контексті відкритості та публічності інформації. Основна нормативна документація є у вільному доступі на сайті ЗВО. Доступ до ОП, навчальних планів та робочих програм ОК є зручним і легкодоступним. З точки зору прозорості та публічності ОП «Екологічна біотехнологія» відповідає вимогам підкритеріїв 9.1-9.3.

Недоліки

Відсутні

Рекомендації

Систематизувати посилання на протоколи засідання кафедри/факультету/робочої групи, де розглядаються питання удосконалення ОП «Екологічна біотехнологія», засідання круглих столів, результати анкетувань ЗдВО та ін. в спеціально відведені для цього розділи на офіційному сайті ЗВО (до 01.06.2026 р.). Підвищити рівень безпеки сайту ЗВО та посилити роботу його модераторів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Найважливіша практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків.xlsx	LYK8T2Dl7ad6LO1PpReTV12A8E5t9ParhCjooe5wfh 0=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дзюба Надія Анатоліївна

Члени експертної групи

Власенко Катерина Миколаївна

Діана Прокопенко